

3729

01

901

LIBRARY
H. H. ASAN
S. S. S. S. S.

POESII

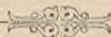
901.

CAND
N'AVEAM CE FACE
POESII

DE

ALEXANDRU CANDIANO-POPESCU.

(A doua edițiune, radicalmente îndreptată.)

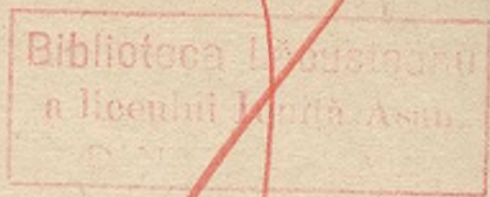
CRAIOVA.

TYPOGRAPHIA G. CHITIU SI I. THEODORIAN

1875.

1044

ȚIE

Rënduricile când plécă dintr'un loc iubit odată,
Este frig p'acele țărături, și căldura ce o cată,
Este însă-și viața lor;

Dar voi căror vă zidisem cu ilusiile mele
Un palat încântător,

Scumpe versuri, scumpe lacrimi, óspeți ce în zile
rele

L'al meü sên eü v'am păstrat,
De ce óre ați plecat?

Saü e sórta vóstră care vă răpește de la mine,
Și v'aruncă p'aste valuri de plăceri și de suspine,
Unde-un ochiü veți întelni,

Ce-înainte-vê luci-va ca o magică făclie,
Daca voi veți izbuti!

Și 'ntr'o clipă se va stinge când turbata vijelie
Vă va'mpedica plutirea:
Ș'acest ochiü e omenirea!

De-ați perit,—nimic în urmă; de-ați ajuns,—a-
tuncî un nume,
Ce succesul îl înalță și'l preumblă peste lume
C'un surês de dominare!
Dar gigantul p'aî cui umeri vă răzimați cu mândrie,
Nu'l rëstörnă nimeni óre?
Nu e frunza vagabondă ce'n eterna'î pribegie,
Vëntu-o face p'a sa cale
Jocul aripelor sale?

Iată lumea! Iată slava!—Și tu, liră! dată mie
Ca s'alini în sînul nopței turburata mea junie,
D'aspirări și de durere,
Fi-vei lira ce la tronuri și la curtisanî se'nchină,
Și, trîntită în plăcere,
Vei minți pe la palate? de săracî vei fi străină?
Vițiul nu'l vei trăsni?
Vei flata pentru-a trăi?

Vei fi sclavă? Tu muri-vei! — Nu trăsce, nu
trăsce,
Cîntecul ce n'are suflet;—și poetul ce tērësce
Fruntea lui prin mișeli,
E șacal; nu e vulturul ce sfruntând rađa de foc,
Și luptând prin vijeli,
Sparge negura cu peptu'î și'n cer cată-ași face loc,
Și din cer pe a sa liră
Cîntă musa ce'l inspiră!

Pe la bardii ipochondri, ce umflați de îngenfare
 Se cred ^{emulii ai} burduși de geniu, treci rîdînd nepă-
 sătore:

Sunt bolnavi de nemurire?

Spune-le c'a muri grabnic este-aci a lor scăpare.

Pe acei ce în nescire,

Fără țintă, fără lupte, petrec viața'n fluerare,

Ca lionii pe franțuzesce,

Ca țingăii pe romănesce,

Zbârnîire elegantă al unui elegant roiū,

Intr'al căror cap gîndirea e zăpadă pe noroiū,

Dragă cînt să'î ocolesc,

Căci subt fața poleită e adesea nerođiă!

Să nu placî, daca voescî,

Chiar diarelor, poteca ce ne duce la veciă;

Chiar și unui avocat,

Ce-a trăit căci a 'ndrugat!

Inima nu se consolă prin cuvinte zgomotóse:

Eū cîntaî cu șopta nopței și șoptirele'î duióse

Aū remas într'al meu cînt;

Am cîntat beat de ilusiî, căutănd într'a mea cale

Fericirea pe pămênt,

Și te-aflaî pe tine'n locu'î, și-o jertfîi iubirei tale,

Tu, ce ești eternă'n mine,

Și-am cîntat gîndind la tine!

Dar și-adeșea cu-a mea țără am vărsat lacrimi
amare!

Însă-în nopți de veselie ca în nopți de desperare,
Un amic m'a însoțit;

Și când visurile mele într'o crudă amăgire
Le vedeam cum au perit,

Un amic său o femeică, ca o scumpă suvenire,
Ca un chip ce mă iubea,
Pașii mei îi urmărea!

Vouă dar, aceste cânturi, vouă cari în durere
Ați găsit pe córdă lirei o bogată mîngîiere,
Căci ați plâns și ați sperat

Amici, vouă aste cânturi! Țără și femeică frumoșe
Pentru voi eū am cântat;

Dară însă numai Ție, ce'n minute viforose
Mi-ai dat sufletul senin,
Numai Ție ți le'nchin!

MEDITATIUNE

Frumósă este viața când sufletul iubesc
Un suflet ce'î e frate și împreună zbor,
Când geniul fericei d'asupra ta plutesce,
Când esci departe'n lume de totu ce amăgesce
Ilusia ce'mbată ântéiul teú amor!

Amorul, astă-đi dară, nebun de veselie!
Și mâine se'njug capul la al prudenței car:
Bătrênul care plânge zburdalnica'î junie,
Se spuiă de se póte, — căcî numai singur scie, —
Se strămutăm c'o clipă al timpului hotar!

Nicî glorie, nicî aur, nicî ghiara suferirei,
Natura n'o pot scóte aici din calea sa, —

Și anii mei d'acuma rebeli fiind mîhnirei,
Sunt flori ce reversându'mî parfumul fericirei,
Mă fac a crede astăzi și mâine a spera!

Și mâine, dat cu totul l'a mele suvenire,
Umblând p'ale lor urme mă aflu fericit;
Și scumpele'mî ilusiî dintr'astă omenire,
Le veđ viind spre mine, cătându'mî cu iubire,
Căci sufletul trăesce cu ceea ce-a iubit!

Bîrfescă libertinul c'acea omul are,
Drept Dumnezeu bacanta rostogolită'n vin:
Amorul este vecinic puternica suflare,
Ce schimbă-al nostru sânge într'un ferbinte sóre,
Când fruntea este pură și sufletul senin.

Destul batjocorita'i a inimei simțire,
Copil al desfrênărei ce tot nesocotesci;
Nu veđi inima'ti mórtă? nu veđi a ta tîmpire?
Și nu'ti spun ele ție că nu e mîntuire
Decat femeia castă etern se o slăvescî?

Respectă dar femeia, — căci într'a sa cădere,
 Ea sprăvăli-va, póte, întregu'ți viitor;
 Ș'atunci roșind tu singur de propria'ți durere,
 Zadarnic căuta-vei un port de mîngîiere:
 Limanul te respinge infame călător!

Căci da, cinismul este oribila pecete,
 A omului de cărnuri ș'ambiție - înbuibat;
 Când însă 'ntr'astă vieță nu vrei să te desfete,
 Nici slava, nici orgia,—atuncea, o! poete,
 Pe brațele iubirei se treci tu legănat!

Cântând în diminéță prin rouă și prin sóre,
 Lucrând ziua întrégă voios și neclintit,
 In séră vei culege pe unde de sudóre,
 O dulce bătrînețe ș'o bucurie mare,
 Când vei privi trecutul cu cuget liniștit.

Dar însă pretutindenă, în cel ce o admiră
 Ca'n cel ce o urasce, subt nor ca subt senin,
 Orî care ar fi cântul ce-ar răsuna pe liră,
 Femeia e-al tēu geniū căci dēnsa te inspiră,
 Femeia e-a ta pace, femeia e-al tēu chin!

Când dar femeia'î dómniă pe vieța noastră 'ntrégă,
Și când mormântul nu e decât un stins crater,
Poetu'ntr'aste locuri e pasere pribégă,
Ce își oprește zborul acolo unde-o légă
Natura eî sublimă, de lume saü de cer!

FLORICA

Când nópte'î pretutindenî, în lume ca și'n mine, —
Un tulger scînteieáză :
O buză îmi surîde în valul de lumine,
Ș'un chip purtat d'o rađă
In inimă'mî căđu :
Florico, eraî tu !

Când fluturul adórme pe cêmpurî înflorite,
Un frémăt îl deștéptă :
E zefirul ce trece. — In visele'mî slăvite,
In timpul ce m'aștéptă,
Un cânt mă va mișca :
Florico-'î vocea ta !

Când flórea se pălesce de seceta cumplită,
Din cerurî roua pică,

Și ea reînverdește. — Junia'mi obosită
Un farmec o ridică,
S'alină dorul său:
Florico-îi ochiul tău!

Cu unda azurie un murmur se strecórá,
Și Echo îl repetă;
Cu dulcea ta privire în mine se cobórá
O patimă secretă,
Ș'in viéță'mi își ia zborul:
Florico, e Amorul!

DUREREA

Neconținut pe valuri cătând un port în lume,
Miseria se jocă cu viața, cu-al meu nume,
 Bătut de furtuni sînt;
Iar cînd găsesc un sprijin, saũ pizma mi'l răpesc,
Saũ sórta. — Decît grija, nimic nu me'nsoțesc
 Aicea pe pămînt!

Zadarnic ascultat-am a inimei vorbire:
Cređut-am și sperat-am, și cruda amăgire
 In veci m'a prigonit,
Ș'acum pilot al vieții'mi de patimi turburată,
Mă uit fără credință în viața'mi desperată
 Si fără de sfârșit.

Cum șerpele s'ascunde în iarba cea smăltată,

Simțirea, ca și dânsul, reptilă blestemată
 S'ascunse 'ntr'al meu sin;
 Și, respândind veninu'î pe vârsta'mî june încă,
 Din sufletu'mî făcut-a o peșteră adîncă,
 C'un pusnic: un suspin!

Suspînul, dar, aicea înduplecă destinul!
 Suspînuri scóte sclavul, suspînuri pelerinul
 Înaltă către cer;
 Suspîn când pruncul nasce, suspîn când omul
 móre;
 Și chiar acéstă viéță nu e un suspîn óre,
 Urmat de un mister?

Atunci de ce Mărireî te prosternesî orbesce?
 Și slava a ta viață de ce o ameșcesce
 În dulcî și falnicî vise?
 Mai bine pe un munte, suindu-te cu mine,
 Privește peste capu'ți, neantul; și, sub tine,
 Abisul, stând deschise,

Și gata se te'nghiță, gigante de țerână
 Ce clipa te sfăramă; căci clipa e stăpênă

Pe timpul ce-ai dura:
Monarcul ca și sclavul minutul îl preface
Țărână, și purpură, și zdrențele sărace,
Tot vermii le vor mânca!

Se'mi plec dar a mea frunte la sceptrul ce se
frânge?
La spada cea brutală, de doliu și de sânge
Trofeu neperitor?
Voesc s'ador puterea? Atunci mă'nchin la sóre,
Despot ce'mi dă lumina, dar nu la têtoretóre
Ce per cu umbra lor!

II

Dar daca numa'n tine se aflu fericire
E scris aci femeie, la tine-a mea iubire
Voios o și închin;
Iubirea însă'n tine răsunset nu mai are,
De óre ce-al têu suflet e fără îndurare,
Și patimeî strein!

Destul peste câmpia cu flori înveșmîntată,
Vor trece vânturî aspre, și iarna înghiățată
O va 'nghiăța, cădënd;

In primavérã guste plãcerea fiã-care :
 Fecióra zmulgãnd rose, bãtrênul stãnd la sóre,
 Și paserea cãntênd !

Ș'apoi ființa care trãește-o și și móre...
 Nu sémãnã aicea c'un flutur séu c'o flóre?..

Nu! Nu! Destin cumplit!

Cãci flórea 'n tr'aste locurĩ vultúrul n'o rãpește,
 Pe când într'al meu suflet durerea locuește,
 Vultúr neimblênđit!

O! visurĩ, o! ilusiĩ, o! ñile fãrã cétã!
 Adio, scumpĩ prietenĩ, cu cari'ntr'astã viețã,
 M'am desfãtat ântêiu ;
 Lãsați se ved d'aprópe speranța înșelatã :
 Cu angelul în care eu am cređut o-datã,
 Voiũ singur se rãmêiũ !

Cãci te-am iubit, femeiã, și luna de durere
 Pãlit-a ; ș'a mea jale, ș'a mea nemîngiere,
 Pe viscole rugase
 Amorul meũ se'ți spuie ; dar starã'ncremenite,
 Cãci cerul și pãmêntul de farmecu'ți rãpíte,
 La tine se'nchinase !

De ce nu's egoistul ce singur se iubește,
De ce nu's renegatul ce arde și zdrobește,
Ce erî a adorat?

Dar eü păstrez în suflet și templu'ți, și pe tine;
Cum dar putea-voi óre se te gonesc din mine,
Când sufletul ți-am dat?

Ți-am dat credința'mi ție, ți-am dat a mea gëndire,
Și lira, ș'al meu nume, și scumpa'mi feri țire,
Ș'al meu noroc și dor;

Ți-am dat a mea junie, ilusiile mele,
Și patrie, și mintea'mi, și cer, și florî, și stele,
Ș'întregu'mi viitor,

Tu, dă-mî un zîmbet numai!—Admir talentu-ți,
june:

În valea tînguirei știî plînge de minune,
Dar nu e vina ta,

Că, moda a pus prosa în loc de poezie,
Că, drama nu ne place, că, vieța comedie,
Etern va rămënea!

III

Prin rustice colibe, prin splendide palate,
Prin rëu, ca și prin bine, prin lacrimi, prin păcate,
Ades m'am preumblat,

Și, dămnă peste tóte în astă preumblare,
 Miseria văđut-am. — Ce cauți dar sub sóre,
 O! bard infortunat,

Se afli fericire? In lume fericirea
 O veí căta zadarnic! O cată omenirea
 De mult fără folos!
 Și, ast-fel purtând ochiu'ți din stâncă-într'altă
 stâncă,
 Nu veí vedea în cale'ți, decât o jale-adâncă,
 Și-un haos fioros!

Căci haos este viața când sufletul nu vede
 O zare de speranță; și omul ce nu crede
 E mort, nu e păgên;
 Păgênul are templu, tu n'ăi nimic aice:
 O ghiară ne nblânzită sugrumă-a ta ferice,
 Și sfêșie-al têu sên.

Cu fruntea încrețită, cu buzele pălite,
 Tu, cânți adesea vesel, pe córde ruginite
 De un desgust têmpit;

Dar risul teü e jalnic, ş'amara ironie,
In chipul ce'mi zîmbeşte, rînjind, mî-arata mie
Un sceptic ipocrit,

Cu un surîs pe buze ş'o inimă uscată :
Copil, bătrîn şi gërbov, ţerănă frămîntată,
De rîvna d'a lupta,
Nimic nu'l satisface, nimica nu'l inspiră,
Bachanta şi orgia îşi disput a sa liră,
Şi chiar fînţa sa !!

Atuncî a mea scâpare e-în tine, o! durere!
Căci dacă nu'mi dai pacea, îmi dai însë putere,
Puterea ca se mor!
Se duc p'a tale aripî suflarea mea în lume,
Şi vîntul rece-al morţei se stingă al meu nume,
Căci, eü, sunt muritor!

CUGETAND LA MINE

Când în frunza cea uscată
Subt o pétră-adăpostită,
Veđi în giulgiu - înfășurată
O ființă mult iubită;

Când în paserea ce móre
De un șérpe'nveninat,
Veđi o crudă-asemănare
C'un amic ce te-a trădat;

Când în viermele ce róde
Arborul ce te-a umbrit,
Veđi mîhnirea care cade
Pe-al tîu suflet fericit;

Când în stânca sprăvălită
De furtunele mugind,
Vezi răbdarea obosită
Subt restriște-îngenunchind;

Suspendând a mea cătare,
O întorc în jurul meu,
Și mă'ntreb cu'nfiorare:
—Vai! acesta nu sunt eu?!

Astă viață, astă sórtă,
N'o voiți a părăsi?
Când speranța însă'î mórtă,
Nu e mort și omu-aci?

Și, sleind forța din tine,
Suflet, de dureri uscat,
Nu'î corp viu cu moartea'n sine,
Omul ce tu l'ai lăsat?

Liră, tac! nu'î consolare:
In dezert nu poți afla,

Nici dumbrăvi desfătătoare,
Nici izvor a te-adăpa!

N'auđi râul colo'n vale?
N'auđi paserea prin florî?
Si vântul urlând în cale:
— „Nu zidi, căci mâine mori!“

Unde'î tronu'ți și trufia?
Pe ce stai, mare Pitic?
Egoismul 'ți e tăria,
Dar fința'ți e nimic.

Agitat d'a ta gëndire,
Zăpăcit în meditare,
Dacă afli fericire
E'nt'r'a somnului uitare!

Pe torentele plăcerei,
Te lași vesel un minut,
Și în brațele durerei,
Tu, adesea-ajungî perdut!

Filomela te încântă,
Buha te mișcă și ea;
Ș'amîndouă'n tine'mplântă,
Vocea ei, ființa sa!

Pe câmpia liniștită,
Răsfățat și beat d'Amor,
Te închinî l'a ta iubită,
Și te plimbî din nor în nor!

Din credință'n îndoire,
Din colibă cați la tron;
Dintr'un loc de'nveselire,
Trecî prin tr'altul monoton.

Si p'un drum plin de ruine,
De ambiție-înboldit,
Mergi aici ca vai de tine,
Când voios și când mēhnit.

* * *

Intr'o dulce aiurare,
Ca un vis saũ ca o flóre,
Trece vieța'mi pe pãmânt;
Cãci tu, angel, ai pus iarã,
A ta aripã ușiorã
Intre mine și mormânt !

Lumea țipã în durere,
Insã eũ beat de plãcere,
Nici n'o vëd, nici n'o cãesc;
Și gëndind mereũ la tine,
Điua fuge, nóptea vine,
Și cu gëndul tãu trãesc.

Cãci ești sfânta'nchipuire,
Ce'n tr'o nópte de iubire,

O visai coprins d'amor:
Și visai și două stele,
Ce pe cerul vieții mele,
C'ăi tăi ochi eu le ador!

LA ROMANI

Eroul d'altă dată ca sclavul o se piară?
Ce! leul devenit'a un câine tărător?
Ce! spadele viteze în lanțuri se schimbară?
Ce! vițiul corupt'a acest trufașu popor?

Al bravulu sfent sânge a înghiățat prin vinel
Și faima, și virtutea d'aici acum s'aũ stins!
Și aũ rămas în inimă nemernice suspine!
Și frigurile spaimeĩ curagũl i'aũ coprins!

De timpurile vóstre, străbunĩ d'odinióre,
Nimica se nu spuneți,—sunt surđi aĩ voștri fiĩ;
Căci mortă e în suflet a patriei suflare,
Când templerile slaveĩ sunt mute saũ pustii!

Și vechiul câmp de luptă e-arena de'nvrăjbire,
În care se insultă al patriei trecut:
Torent de sânge nobil, sorginte de mărire,
Ce timpul se-o usuce n'a vrut, nici n'a putut!

Urmașii voștri încă mai port al vostru nume;
Spre vecinică rușine, ei, tot se chiâm ca voi;
Dar piscul ce acvilei drept tron servea în lume,
Acum e o mocirlă de vorbe și noroi!

Nici suvenirî antice nu pot se ne unéscă,
Nici limbă, nici tradiții: pe tóte le-am zdrobit;
Am scorborét prin intrigî tulpina românească,
Am rîs de cenuși scumpe și le-am desprețuit!

COCHETARIA

Uşioră ca un flutur cu un surês pe faţă,
Nimica nu ficseasă aicea al sêu gënd ;
Cu ochiul te învie, cu zimbetul te'nghiaţă..

 Îţi ia, şi'ţi dă pe rënd

Increderea, Speranţa. Presentul te'ncânta,
Şi-un poftitor prieten la el a şi rêmnit!
Nu'l ferici de geaba! De vreî, o veî afla,
Că omul ce comóra din mână ţi-a răpit,
Acum plânge cu ciudă căit de fapta sa:
Comóra a fost calpă şi el s'a păcălit.

ORFANUL

Cu ochii plini de lacrimi subt cerul fără stele,
In lume, ca'n pustie, eū singur am intrat ;
Din sēnul nefinței în sfera vieței mele,
Pribég m'am deșteptat !

Serman, fără tovarășiū, scîrbit de suferință,
M'arunc pe valul sôrtei amar ca și-un suspin,
Și trec fără plăcere, dar nu fără dorință,
P'acest ocean de chin !

Dorința !.... Și ce este acéstă nălucire,
Ce zgudue în mine present și viitor ?
Ce este acest verme ce róden'tr'o clipire,
Eterna'ti fericire, sermane muritor ?

Eū merg pe calea vieții și voiū s'ajung odată....
 Aceasta e dorința'mi. In cale'mi rîd și cânt,
 Căci inima mea este schențciă spulberată,
 D'al patimilor vînt.

Desgustul și cu mine e'n veci în înfrățire!
 Ce'mi pasă că n'am mumă! eū merg nerăsfățat;
 Că sunt strein, ce'mi pasă! un loc d'adăpostire,
 In cale'mi n'am cătat!

Răbdare, tu'mi fuși razim, și cîrmâ, și amică;
 Cu mine'n contra sôrței luptași neconținut;
 Dar ore fără tine m'ași fi tîrît cu frică,
 La ce-ași fi fost ursit?

Amenințări, injurii, restriște și trădare,
 Pe rînd aste veninuri în cupă'mi le-am bîut;
 Ce lucruri, dar, respundeți, ar mai putea fi'n stare
 Se turbure-al meu lut?

In mine e-o vipără, pe față'mi bucurie;
 Zburdalnic mi-e cuvîntul, dar ochi'mi lăcrămez;

Cu ziua îmi puiă masca și trec în veselie, —
 Nóptea, o scot și-oftez.

O patimă cumplită consumă și inspiră,
Și cântul meu aicea, și viața'mi de poet;
Dar, om la om nu crede, și ast-fel, dragă liră,
 Se plângem în secret!

Muncit de suferințe te am numai pe tine;
Plângând, p'a tale córde ades m'am consolat,
Și când orî-care sprijin fugise de la mine,
 Cântând, eū am sperat.

Tu ești aici sorginte d'o tainică putere,
Și'n ore de furtună ești inimei liman;
Subt aripa ta dară se fug d'a mea dărare,
 Căci sunt un biet orfan!

AMICULUI MEU ALEXANDRU GLOGOVEANU

Ții tu minte, ții tu minte, când cu drag amantei
tale,

Amor vecinic îi juraî,

Și, fugind d'al lumei zgomot, printre munți tu ră-
tăceaî,

Având visurile'n tine, sórele pe a ta cale,

Ș'o femeică ce-o iubeaî?

Cum pe lac, cătând la dânsa, ochii ei cătau la tine,

Și-al tãu suflet se'ncânta!

Și din cer o stea, speranța, peste tine lumina,

Și, tu, beat de fericire, p'al undeî șiopte line

O iubeaî, și ea'ți cânta :

„Când departe d'aste locuri, ca o scumpă suvenir

In nainte-ți voiú luci,

Spune vântului ce zboră către țărml unde-oiu fi,
 Că regreti aceste locuri, și că'n tainica'ti gëndire
 Tot d'a-una voiu trăi."

Ții tu minte aste vorbe?.. Dară sufletul vré-odată,
 Róte se le uite óre?
 Peste timpul ce ne'ngropă e un ce care nu móre,
 E minutu'n care omul gústă pentru'ntéia dată,
 Ántéia lui sárutare!

Dar adesea, când subt grijă fruntea ta se încrețește
 Și începe să se'ncline,
 Suvenirea îți suríde, e trecutul care vine,
 Subt imaginea Mariei, și cu farmec îți zîmbește,
 Și, zîmbind, te ia cu sine

În Elveția, altarul, ce ascunde și păstréză,
 Angelul și taina ta ;
 Și pe lac este o barcă, și în barcă este ea,
 Tot frumósă, dar pe gënduri, căci așteptă ca se
 vađă,
 D'o iubeai, când îți cânta :

„Când departe d'aste locuri, ca o scumpă su-
venire

In nainte'ți voiū luci,
Spune vântului ce zboră către țarmul unde-oiū fi,
Că regreți aceste locuri, și că'n tainica'ți gendire
Tot-d'auna voiū trăi.“

O DORINTIA

Și, ce! când viața este schenteiă trecătoare,
x ~~Ascunsă'n sênul nostru ca candelă'n mormânt,~~
Când vermi-aștept se róđă a nóstră desfătare,
Se țiú la fericire? S'alerg dupe-un cuvânt?

Intr'adevăr junia e raiú ce ne răpește,
E-altar unde depunem al vieței nóstre foc;
Intr'ênsa omul crede, și spèră, și iubește,
Ca fluturul se'nșélă zburând din loc în loc!

Junia ênsă-în viață e-o ți d'ademenire,
La răsăritul cărei lumini și florí găsești,
Și la apus decepții, și nópte, și jelire:
Incepí printr'o zimbire, prin lacrime sfêrșești!

stă în sênul nostru ca lampa p' un mormânt,

Eu am gustat aicea din fructele'î plăcute,
Dar clipa nu'î eternă, un vis nu'î infinit;
Şi am rămas tot singur, ş'acele dulci minute,
Sunt acli o suvenire, saū un desgust cumplit!

Căci lacoma sorbire din unda de plăcere,
Têmpeală-î pentru minte şi inimei mormânt;
Ş'un fulger luminat-a atunci a mea vedere,
Ş'o voce scumpă mie îmi çlise pe pământ,

Se fug de toţi ce'n lume credinţa n'o aū lege;
Se'ndrept a mea cântare la cer, saū pe câmpii;
Şi s'aflu'ntr'al meu suflet simţirî ce se mă lege
De ómenî prin natură, de florî prin simpatii;

Şi nobilei ambiţii, şi dragosteî de ţeră,
Se daū ca se'mî conducă a mele çile lor,
Din lumea trecătoare în lumî ce n'aū se piară,
Din inimî înpietrite în suflete cu dor!

TE-AM SARUTAT

Te-am sărutat,

Și sórta mea surprinsă stătu'n încremenire!
Gēndeam că al meu sēnge e sloiū de nesimțire,
Dar focul ce depus-am pe umăru'ți curat,
Mi-arată că am încă putere de iubire.

Te-am sărutat,

Și viața-mi, fără suflet, o'nsuflețiiū prin tine!
Din ochii tăi lumină s'a revărsat în mine,
De dulcea'ți respirare voios m'am îmbătāt,
Și-aī transformat în visuri profundele'mi suspine.

Te-am sărutat!

Dar pizmei pentru-aceasta se nu'ī dai tu de știre:
Și crima ce ne légă, ș'a nóstră mulțumire,
Aici într'aste locuri e un grozav păcat,
Căci nimeni n'are dreptul aici la fericire!

MELANCOLIA

Orî unde eşti urcată cu sacra'ți locuire,
Se 'nalță drept la tine profundul meu suspin!
Căci, da, eui creș că'n viață o tainică simțire,
Unește-al nostru suflet p' o tainică gândire,
Intr'un azil divin.

Când inima ta, astă-ți, ar geme ca și mine;
Când, dragostea, constantă ar fi în peptul teui,
Și ar putea aicea p'a mea se o aline:
Pământul ar fi cerul, și cerul plin de tine,
Și, tu, un Dumnezeu!

Căci n'a perit nici unul din visurile mele,
Din dulcea'ți sărutare, vai! buza'mi n'a sorbit;

Și flacăra durerei preschimbă-în chinuri grele,
 Amorul, ce ne-adună ca două turturele,
 În crângul de iubit.

Și-atunci când vrei se afli secretul nemurirei,
 Când leul în nainte'ți e sclav supus și lașiu ;
 Când trăsnetul din ceruri supusu-l-ai gândirei,
 O! omule, găsită'i secretul fericirei,
 Intr'ăst măreț locașiu,

Ce tu îl numesci lume? Schenteiă și țărână,
 Insuflețite'n jocu'i d'azardul creator,
 Voință-ai fără margini, putere n'ai în mână;
 În calea ta aridă, răbdarea'ți-e fântână,
 Speranța conductor!

Al vorbeii tale zgomot, — o pompă mincinosă, —
 Creștându-l, îți ieși umbra drept sceptru lumi-aci,
 Ș'atunci durerea vine cu apriga ei cósă
 De seceră mândria'ți, și alt drept nu îți lasă
 Decât a suferi!

Nimic îți e fința, nimic nu lași în viață!
 Intreaga'ți carieră scobóră în mormânt;

Și vecinic lupți, sermane, c'o vecinică speranță,
 Se faci din corpu'ți putred o pulbere măreață,
 Pe spulberul pământ!

Te lupți se lași, sermane, un echo dupe tine,
 Ce, altor semenî ție, de numele'ți perdut
 Se spuie cu'ngîmfare un rău, sau pôte-un bine,—
 Și pentru astă clipă d'o viață în suspine,
 Etern se zacî tăcut.

P'a vremi-înnaltă culme suindu-te odată,
 Oprește-te, contemplă trecutul gîrbovit
 Subt sarcina mării de slavă adunată:
 Un om, un nume, mórtea, — ș'o marmură săpată,
 E semnul c'ai trăit!

Și suferi, egoiste, ascuns și plin de frică,
 In barca vieței tale p'al timpului ocean,
 Creștînd că cei ce vine în secolî te ridică,
 Că numele'ți rămâne neperitóre-antică,
 Intr'ăst museu uman!

Ce plîng în dimineață zadarnica'mî făptură?
 O! liră, alte cînturî aicea nu găsești?

Căci inima mea slabă, ca frageda răsură,
 Spre haosul peirei în valuri repezi cură,
 Și, timpul, nu'l oprești!

Dar sufletu'n neștire'mă s'abate d'a lui cale;
 Simțiri neexplicate îl fac d'a fi duios,
 Și'n preajma mea domnește o mormură de jale:
 Melancolia'ntinde greu aripile sale,
 Pe peptu'mă tânguios!

Suvenir
 Bucurii 1/3
 Clasa IV

LA UN PRINCIPE SPERJUR

Gonit de restriște s'alergî pe la lume,
Și'ntocmai ca Buha se fîi alungat ;
Se'ți curgă din vine tot sengele'n spume,
Se chiemî un prieten, ș'un câine turbat

Se vie se mușce din a tale plage. —
Se treacă alături un vechiu favorit,
Se'î cerî se te scape, și el nici se bage
In seamă rugarea'ți. — Se stea împetrit

Acel care póte se'ți dea mîngiere ;
Se rîdă copilu-ți de tine bătrên ;
Se tremurî d'un verme, se'nnoți în durere,
Ș'o ghiară de tigru se'ți fîa stăpên !

Pe unde vei trece, se nu se mai vađa
 Nicî sóre, nicî rose! și chipul voios,
 Se'ți pară'nainte un spectru de gróză, --
 Se'ți blestemî vederea! Sărac și lepros,

Se dormi pe gunóie, se fugi de mai bine,
 Și răul se'ți fiă și soț, și destin;
 Și rasa'ți întreagă se fiă ca tine,
 Și rasa'ți întreagă se geamă în chin!

Victimă muștrărei, proscris d'a ta țeră,
 Se fugi de lumină cătând un morment;
 Minutul se'ți fiă cumplită povară,
 Și mórte se n'afi aici pe pămênt!

Sudórea pe frunte-ți puroiü să se facă!
 Se'ți curgă prin sênge un sceptru topit!
 Și vecinic, puterea prin somnu'ți se treacă,
 Lăsându-ți drept sprijin un cuget zdrobit!

Când tot în prejuru'ți se surpă, sau móre,
 Se vie-atuncî corbi se rupă din tine;

Se plouă pe rane'ți cenușia și sare,
Și cerul se rîdă d'a tale suspine!

* * *

Pe cadavrul tău infernul danțe hore fioróse;
Demonii să se'nspăimînte și s'arunce-a tale óse;
Și'n tot locul se'ți urmese astă voce de amic:
Egoism, locaș se'ți fiă orî-ce suflet de nimic;
Sórbe mințile acelor ce într'înșii te hrănesc;
Fii a lor dumneđeire în altarul ce slăvesc;
Fugî cu dînșii de lumină ca d'un foc îngrozitor,
Și pe veșteda lor frunte se plutești ca un trist nor.
Din eróre în eróre, din peire în peire,
P'aste douë marî nimicuri rezimând a ta mărire,
Orî ce crimă s'o glorificî ca pe fapta cea măi bună,
Se ai tronul pe o crimă și căința drept cunună!

* * *

Atuncî principe, póte, aici găsi-vei pace!
Dar ănsă pe mormentu'ți sinistră-etern va sta
Această înfierare: „Vedeți! într'ăst loc zace,
Un om ce-a vrut se'și rědă de legî și țera sa!“

PE UN ALBUM

Cum roua se'nalță la sóre,
Cum fluturul zboră spre flóre,
Cum pelerinul vine la un loc sfânt,—
Eü viü și'ti cânt!

Cum unda șoptind se strecórá,
Cum sórele pëșește spre sérá,
Cum umbra vieței trece p'acest pãmênt,—
Eü trec și'ti cânt!

SE CANT!

Se cânt, o! poezie, izvor de consolare,
Ești tu aceluî care subt szeptul tîu va sta;
Cînd ênsă pretutindenî nimic nu'mî dă - ascultare,
Cuî dar, și pentru cine, aicea voiî cânta?

Străbuna slavă este subt timp îngenuchiată!
Femeia e-un capriciî, și eî voesc se cânt!
Nici slavă, nici femeia! și buza'mî înghiățată,
Ași vrea se 'nvie lira'mî? Copil nebun ce sînt!

În vatra unde ferbe simțirea omenescă,
Schentei se'nalță repezi și repede se duc:
Sunt patimele nôstre, ce vin se încăldescă,
O inimă ce'n urmă o ard, saî o usuc!

Lor! dar, le cer putere, idei, ca și mărire!
Peri-voiū, dar ce'mi pasă! aicea cât voiū sta,
Voiū cântu'mi se arate că'n peptu'mi e iubire,
Voiū cântu'mi a mea țeră etern a adora!

Când viū și trec ca unda tērându-se 'n suspine,
Ce'mi pasă daca stînca în cale'mi m'ar zdrobi?
Murind, e suvenirea ce vine dupe mine,
Se spuie al meu cântec la cei ce vor trăi.

Adesea ănsă singur, departe de mișcare,
La umbra unui arbor plec fruntea obosit
Și caut un repaus; în vifor pentru-o flóre
Nu e destul o oră? Destul am viețuit!

Nu voiū se merg pe drumul ce duce la morminte,
Cu pasul nestatornic ca orbul gîrbovit;
Căci eū, rupend cu vîrsta a mele legăminte,
Acuma, când sînt june, sînt, va! îmbătrēnit!

Junia, ce minciună! acest isvor de viață,
Făcu dintr'al meu suflet un lac de lacrimi plin,

Pe ale cărui maluri nu am zărit verdeață,
Ș'a cărui-a murmură mă-aduce un suspin!

Junia, ce himeră! prin nopți de insomnie,
Prin țile-întunecóse rîdînd te-am urmărit,
Prea scumpă licărire d'o scumpă bucurie,
Și'n locul tău găsită'm un suflet amăgit!

Zădarnice sînt tóte: nici luptă, nici iubire,
Nu pot se mă transporte la țărml ce doresc;
Căci vîntul 'mî-e 'npotrivă, ș'a lumei fericire
E-o vorbă pentru mine, saŭ e un vis ceresc!

Și, ast-fel, spulberatic ca omu'ntr'astă lume,
Coprins într'un amestec de chinuri și plăceri,
Pe șubreda'mî ființă eŭ port un falnic nume,
Bogat de suferințe, sărac de mîngîeri.

ROMANCIA

Țiua prin zgomot, nóptea'n tăcere,
Fugind de tine te urmăresc;
Ș'ascunđ de lume a mea durere,
Rîclénd d'aceia cari iubesc.

Ochiul tđu mí-este în suflet sóre,
Pe lume însă o amăgesc,
Rîclénd cu-un zěmbet de nepăsare,
De toți aceia cari iubesc.

Eú 'mí-ași da viața pe-a ta iubire,
Chiar când de tine mă îndoesc;
Și, rîcl de lume cu-a mea gîndire,
Căci plâng p'aceia cari iubesc!

LA UN POET ESILAT

Te salut, iubite frate, pe câmpia depărtată,
Unde aprige talazurî prin streinî te-aû azvîrlit;
Nu măi geme, nu măi plēnge: sôrta e ne'ndu-
plecată

Pentru toți câți aû simțit!

Se bocească curtisanul ce fugind, în urmă'î lasă,
Un palat plin de favóre, d'avuțîi și de plăceri;
Lasă vițiului dreptul ca mîndria lui trufósă,
S'o prosterne la dureri.

Filomela cîntă numai în dumberava'î adorată?
Nu adesea'n colivie scóte ultimul ei cînt?
Orî și unde te-ar închide, pasere persecutată,
Tu, se cîntî p'acest pămēnt!

A ta viață este Echo ce repetă-a ta cântare,
 Pentru ce dar cauți locul unde vrei se odihnești?
 Pulberea e vagabondă, suvenirea'î stătătoare,
 Pe ea cată s'o'nsoțești!

Nu'ntilniși ființe scumpe, saū o clipă de dulceață,
 Colo unde, zdrobind lira, ai voi se mori uitat?
 Viața este o'ncercare,---gustă dar din tr'astă viață,
 Și ce'ți pasă c'ai răbdat?

Suferința e amantă bardului mult credinciosă,
 E un sacru privilegiū ție'n lume acordat:
 Nemurirea e într'insa, -- și, o lacrimă duiosă,
 E tributul ce i-ai dat.

Luptă-te, rîdînd de sôrtă, ca stejarul în furtună,
 Și ca dînsul înfruntează ale timpului izbiri;
 Căci în cer avînd un sceptru și în lume o cunună,
 De poetice gîndiri,

Universul 'ți-e aceea monumentul de onóre;
 Dintr'un secol într'alt secol gloria ta va zbura;
 Și, orî unde va fi huma'ți, al tîu nume ca un sôre,
 Peste ea va lumina!

ADRESATE UNEI DOMNISOARE CARE IMI CERUSE
VERSURI.

Tu, care ai în suflet comori de poezie,
Copilă, răsfățată în visuri și plăceri,
De ce îți rîdi de mine, de ce îmi ceri tu mie,
Se'nton pe a mea liră cântării de veselie,
Atuncea când în mine nu sunt decât dureri?

Speram, și al meu zîmbet sfrunta ori ce mîhnire;
Iubeam, și tot în juru'mi cu drag mă desfăta;
Cântam, și-a mea junie trăia'n a mea iubire;
Trăiam, ș'o umbră neagră cădu p'a mea gîndire;
Plîngeam, căci al meu suflet acum se îndoia!

O scurtă fericire, ș'apoî un trunchiū de viață,
Ce omul îl protege, ce anii îl dobórá,

Acésta vęd în mine; cum dar, p'un țerm de ghiață,
Tu, vrei se cauți fluturi, ilusii și verdéță,
Când patima, saũ timpul pe tóte le omórá?

Așa cum tigru'n pace domnește în pustie,
Restriștea, ca și dënsul, domnește'n viața mea;
Și-un deũ ce în privință'mi avu multă urgie,
Puterea sa eternă și-a sa zburdálnicie,
Și grația'i, și arcu'i, le dete'n mâna ta ;

Și'n lume de și dënsul, Amorul, se numește,
De și stăpën al nostru cu toți l'am proclamat,
El stă într'a ta cale și sclav a'ți fi voește,
Și p'aripele sale el gîngașiu îți zidește
Un tron ce e mai mëndru ca tronul de'mpărat !

Cum dar, tu, ce-ai în suflet comori de poesie,
Copilă, răsfațată în visurii și plăceri,
Cum dar îți rîdi de mine, cum dar îmi ceri tu mie,
Se'nton pe a mea liră cântării de veselie,
Atuncea când în mine nu sunt decât dureri?

Inprejurul meu văd lumea și ea fuge de durere;
Numai eu o cat pe dănsa ca un bun Dumneșteesc!
Da! durerea pentru mine e-o prea sfăntă măngăere,
Căcă în brațele'i, Florico, eu pe tine te iubesc!

Filomela plăngănd tainic, jalea sa n'o răspăn-
dește,
Inimilor ce-o ascultă și cu dor o'npărătășesc?
Jalnici'i căntare șnsă, vaă! pe mine mă răpește,
Căcă în lacrimi, Florico, eu pe tine te iubesc!

Un suspin ce'n ruini noptea buha'l scote cobitore,
Nu pătrunde de sfială ori-ce suflet omenesc?

Al meu însă, ca un echo, repêtă-a eî suspinare,
Căci, Florico, în suspine eî pe tine te iubesc!

Când furtuna se ridică ca o gróznică mânie,
Și'n genuchie toî de spaimă ametiî încremenesc;
Eu, atunci îmi iaî amorul și'l înalî l'a ta vecie,
Căci cu cerul chiar în contră'mî eî, Florico, te
iubesc!

BALUL

I

(PRELUDIU)

Sufletul care nu a hrănit,
Dorinți, zidite p'un falnic vis,
E gol și rece ca un abis,
Pentru că dânsul nu a iubit!

Cel care însă a adorat,
O rosă dată cu o zîmbire,
Și a păstrat'o cu fericire,
Ca o comoră ce n'a sperat;

Cel care'n nópte privind o stea,
Arđlând timidă p'un cer senin,
Simte în peptu'î un dor divin,
Ce îl transpòrtă până la ea ;

Cel care'n câmpuri de ea oftând,
Vede în roua lucind p'o flóre,
Pe fața'î blîndă lacrima care
Lin șerpuiește, la el visënd ;

Cel care'și simte capul în foc,
Și al lui suflet de dînsa'î plin,
Numai acela nu e strein,
D'un bal ce astă-đi va avea loc ;

Căci orî ce suflet nu a hrănit,
Dorinți, zidite p'un falnic vis,
E gol și rece ca un abis,
Pentru că dînsul nu a iubit !

II

(NOAPTEA)

Doliul nopței se întindea,
 Peste a Țilei frunte pălită,
 Sorele sərbăd se retrăgea,
 Și o tăcere nețărnută

Pește mișcare lasă-al ei zbor!
 Se schimbă viața, dar nu'ncetăză:
 Buhele sereii din cuibul lor,
 Zburând acuma, se desfăteză,

Blestemând Țiua ș'a sa lumină!
 Cerul albastru și maiestos,
 Purta pe tronu'i blonda'i regină,
 Cu zimbet dulce și radios;

Grații și nimfe se înhămau,
 La al plăcerei car aurit,
 Rupând misterul ce le'nvelea,
 Daca vre-odată le-a învelit;

Buza în flăcări arđând și beată
 De vin, de vițiú și de iubit,
 Cultului cărnei dânsa e dată
 S'acestuí templu tot a jertfit;

La ăst spectacol ce-o umilește,
 Virtutea fuge înspăimântată:
 Spectrul plăcerei o îngrozește!
 Dar omul rîde și se desfată,

Căci n'are'ntr'ênsul altă putere,
 Și desfrênarea e'ntr'al seu pept.
 Asta e nóptea cu-a eí tăcere:
 Sórele dórme; — omu'í deștept!

III

(BALUL)

Sunt unspre-đece ore; la bal, dar, Domnií meí.
 Bătrênă și superbă ca vechia'í strălucire,
 Prin timpul ce-a cruțat'o cinstind trecutul eí,
 Se'nalță cu mëndrie gigantica clădire,

Palatul, ce-astă séră se scaldă în lumină,
 Și-n care astă séră voi toți veți fi primiți.
 În cer domnește pacea; natura este lină;
 Pământul e ca cerul când suntem fericiți!

Tu, óspete-al serbărei, vădut-ai vre odată,
 O rață'n faptul țilei prin cétă străbătând,
 Și, cum prin rouă-aleargă, și, cum ea'n rouă cată,
 O flóre ce'i suride? Sărutul lor cel blând

Implentă 'n-tr'ai mei creeri puternica gândire,
 Că omul nu e singur aicea pe pământ,
 Că orî-ce cugetare, saũ voce, saũ pornire,
 Găsesc aici o lume, un echo, un avânt,

Ce dau inimei nóstre ilusii și putere!
 Și, ast-fel, precum flórea găsește'n diminéta
 O rață s'o 'ncăldéscă, găsește mêngere
 Un suflet ce aspiră și cată peste viéta!.....

Nu vrém se đic acésta. Vęđut'aĩ vre odată,
Intr'un pătrat de arbori, întinsă o grădină
Cu flori acoperită, de un artist lucrată,
Și, sórele asupră'ĩ vărsënd a sa lumină ?

Și în grădina-aceea vęđut-aĩ vre odată,
Cum Rosa stă voiósă ? Și-alături visătóre,
Cum, draga Viorică, de zori e deșteptată,
Când vin ca se sărute gurița'ĩ răpitóre ?

Cum dincolo Camelia se-înbracă cu splendóre,
În purpura ce este vestmētu'ĩ de regină ?
Și dincóce Zambila c'o leneșiă cătare,
Sultană, cu o frunte ca cerul de senină,

Cum sfidă pe regina c'un zimbet de sultană ?
Cum ici Cameleonul zglobiv ca girueta,
Mereũ se învërtește ? (Acéstă buriană,
Se đlice, că în lume e soră cu cocheta.)

Cum colo Iasomia cu un Nu-mă-uita,
 Se las cu voluptate pe aurea ce zboră ;
 Pe când matrona Dalie privește'n preajma sa,
 La gîngașia familie de flori cari-o 'nconjoră ?

P'aceste culori varii și flori desfătătoare,
 Un sóre peste ele plimbându'și strălucirea :
 Culórea înviasă, și flórea suflet are,
 Și rașele acelea ne farmecă privirea !

Și-acele flori parfumul cu drag și'l răspândește,
 Și-un zefir al lor creștet ușior îl resfireasă :
 In sóre este viață, — mistere-în flori trăește ;
 Grădina e'n tr'o clipă un raiu ce captiveasă !

Natura e într'însa complectă și măreță !

.....

.....

Acest măreț spectacol de l'ai văclut vre-odată,

De l'ai vădut vre-o dată, și dacă-a fost în tine,
Ce-va se ți'l esplice, atuncea poți veni,
—De ești invitat numai, disérá lîngă mine,
La ómenî ca la lucruri, în bal noi a privi.

Veđi, tu, oglinđi cât zidul, pe ziduri insolente,
De lucș, de avuđiá? Și policandrul care
Pe sóre-înlocuește, și vérsă în torente,
Lumina'î ce se frînge pe fețe-încântátóre?

Pe fruntea-'î, ca în ceruri, veđi, tu, cum luce-o stea,
Un diadem, ce fruntea-'î îl face de pălește?
Și'n haine ca zăpada, veđi, tu, cum trece ea,
Și ochiî ca și mintea pe rënd cum ni'î rápește?

Veđi, tu, privirea-aceea subt géna-aceea stufósă,
Cum cată prin mulțime o alta'n depártare?
Ș'un sîn care palpită, ș'o mână ce'l apasă;
Spréncéna ce se'n cruntă ca o amerințare;

Increderea mușcată de cruda îndoială ;
 Veđi, tu ? E-a gelosiei imagine turbată !
 Ca angelul de pură, c'o rumenă sfială,
 Cu un suris ca roua p'o rosă înfocată,

Alûnecă în valsu'î copila visătoare ;
 Ilusia o pórtă pe aripele sale,
 Presentul îi deschide cortegiū d'admirare,
 Si, ea, rîdênd, urmésă triumfătoare'î cale !

Veđi, tu ! veđi, tu ! cât ține a lumei fericire ?
 Un june ce nobleța pe frunte-'î e săpătă,
 Cu demnitate'n vorbă, și cu de șoim privire,
 Un cavaler magnific, c'o buză agitată

Șioptește printr'o flóre copilei c'o adóră !
 Ea crede, dar el minte ! Veđi, tu, ce amăgire ?
 Veđi, tu, ce perfidie ? Veđi, tu, cum el omóră,
 C'o flóre și c'o vorbă a inimei simțire ?

Mai ici cocheta rēde de cei care viseasă
 Credință în femeia, și ca nălucă zboră ;
 Iar din colo lionul, cu ochi ce schēnteiasă,
 Cu dinți cari dantistul 'i-a dat pe astă seară,

Așteaptă o gazelă! Ea vine cu sfiire,
 Dar diavolul și dēnsa de mult un laț urzit-a;
 Căci leul rănit cade subț dulcea ei privire,
 Și vânătorul nostru, vēnat el devenit-a.

Bătrēni căniți o sumă, bătrēne desmățate
 Găsești aici, ce timpul ar vrea se'l priponească;---
 Și în zadar le'i dlice că's óse înșirate;
 Prin farmecele modei ei cred se'ntinerească!

* * *

Dorinți impetuóse, plăceri ne'ndestulate,
 Șioptiri încântătoare și pline de amor,
 Ilusii, gelosie, speranțe înșelate,
 Și slăbiciuni, și patimi; — e partea tuturilor,

Intr'ăst pătrat de ziduri. Decî, dacă vre o dată
Din bal într'o grădină ți-ai aruncat privirea,
N'ai ȝis și tu ca mine?: „De este-adevărată
Natura în grădină, în bal e omenirea!“

SI TU LIRA TE-AI ZDROBIT?

Și tu liră te-ai zdrobit?

Sufletul meu e zdrobit ca tine!
Căci, din templul săpat în mine,
Dumnezeul ce-aveam a perit,—
Și tu liră te-ai zdrobit!

Și tu liră te-ai zdrobit?

Adio credința'n femeie!
Nebun, creștii într'o idee;
Ințelept, hulesc ce-am fost slăvit,
Căci tu liră te-ai zdrobit!

Și tu liră te-ai zdrobit?

Fără tine pot trăi în lume :

Ca poet, am plâns fără nume,

Ca om, voi răde nesocotit,

Căci tu liră te-ai zdrobit .

Și tu liră te-ai zdrobit?

Acum, póte, mă uità durerea !

Căci, daca pe córde'ți găseam puterea,

Se'ngën un cânt de lacrimă stropit,

Acum liră te ai zdrobit .

ROMANȚIA

Cu lacrimi scumpe eü te stropesc,
Și'n tr'al meu suflet tu ai tulpină,
Tu, ce prin somnu'mi te urmăresc,
Flóre, de visurî și d'amorü plină.

Intr'al meu suflet divină flóre,
Tu, din iubire ai răsărit;
Și dacă cerul are un sóre,
Eü am în mine chipu'ti slăvit.

Beat de parfumu'ti la tine cat,
Și cum zefirul în diminéța
Trece pe câmpul îmbălsămat, —
Dorul tēü trece prin a mea viață:

CERSETORUL

În haîne zdrențeroase, eu trec prin tr'astă viață,
Și-un spectru ca o mumă la patul meu veghiază,
—E spectrul suferinței; căci omul e de ghiăță,
Și fόμεa ca o fiară în pentece'mi scrășnește.

C'un glas ce se îngropă pe buza mea amară,
Tărându-mă'n gunoie eu chiem pe trecător;
Dar el, ca fericirea, de mine se'nfióră;
De-ași fi bogat 'mă-ar rîde, dar sunt un cerșetor:

De-ași fi bogat ș'o crimă mă-ar fi creat averea,
Cu fruntea îndrăznéță, cu sufletul pătat,

M'ași înbrăca aicea cu lucsul, cu puterea,
Și voi 'mă-ați cerși mâna, căci eu sunt un bogat!

Dar cerșetor, natura vederea'mi o răpește,
Simțiri, dorințe nobili în peptu'mi nasc și mor;
Și inima'mi palpită, și sufletu'mi iubește:
De surda sunt acestea, căci sunt un cerșător!

De ce aici, o! lume, te prosternesî orbește
La aur, și în prafu'i îngropî mândria ta?
Ca praful de nimica e omul ce'l slăvește,
Și mōrtă'i c'al lui suflet Dumneđeirea sa!

Puteți în nepăsare alătura cu mine,
Tērënd în mersul vostru și vorbe, și māriri,
Trăi pe un tron falnic de lingușiri meschine:
Pe nimeni nu înșelă a sōrtei licăriri!

Priviți ce este sōrta! o mână cerșietōre,
Imploră pietatea; pe când s'ar fi putut,

C'acelei mâni un sceptru se'i dea órba-întâm-
plare,
Și chiar stăpēna lumēi aici s'o fi făcut!

Opreștete o clipă la țipātu'mi de jale,
Tu, care ești ferice și înbuibat destul,
Și, c'un suris de milă, din cuferele tale,
Aruncă'mi prețul pâinei, tu, care ești sătul!

Dar, tu, aci în lume născut din desfrēnare,
In vițiu îți e viața și mori cum și trăești,
Și inima'ti de piatră nici o simțire n'are,
Căci glasul ce te rógă tu îl desprețuești!

Ce! fόμεa nu găsește puțină îndurare
In inima'ti stupidă? Veți plânge cu amar
O di, când tot în juru'ti vădându'l cum dispare,
Nu veți găsi nimica în sufletu'ti avar!

Sărac veți fi atuncea, sărac d'orī ce speranță,
Și, lingușiri, și aur în cale'ti n'or mai fi;

Căința-îți va rămâne din vechia'ți aroganță,
Veți căuta s'o 'ndupleci și nu veți izbuti !

Lăsând pe fle-care în órba'ți rătăcire,
De-a ȓilelor furtună eă caut un cămin ;
Și, când în obosélă sper s'aflu liniștire,
Chiem somnul, și, în locu'ți, îmi vine un suspin !

Ș'atunci când vrăjitórea se scólă de la vatră,
Când luna se desparte de cerul luminos,
Când sórele mă arde, saă cânele mă latră,
Unicul meă tovarășiă e cântu'mă tênguios !

Cântând, p'un colț de pétră cad lacrimile mele ;
Puterea mă-e sleită și capul mă-este greă ;
In ȓiuă cat la ómenī, în nópte cat la stele,
Și stéoa ca și omul n'aud gemétul meă.

In locul meă rămase o umbră șovăindă,
— Imagină fidelă a omuluī scărbit, —

Ș'o lăngedă suflare p' o buză'ngălbenindă,
Abia îmi mai arată că încă n'am murit.

Pe șubredele'mi brațe d'o cěrjă sprijinite,
Povara existenței o duc fără-a cęrti,
Și, nu deștept pe nimeni din visurii fericite,
Căci nu voesc se vadă că póte suferi.

Nu'treb de ce-a mea frunte e négră și zbęrcită,
De ce genuchi'mi tremur și pace nu găsesc;
Nu pizmuesc copila cu florii împodobită,
Nu ređ de cel ce plânge și nu'l desprețuesc!

Palatul ce se surpă, și fómea ce e'n mine,
Zmintitului ce crede c'aci nu va ofta,
Nu'ı spun că tóte 'n viață sunt chinurii, sau ruine,
Că, vecinică'ı durerea și omu'ı partea sa?

Ađi p'unul, măine p'altul, pe toți căți au se nască,
Durerea, îi atrage ca un magnet divin,

Și sufletu'mi nu'ncearcă să se împotrivescă,
El, suferență tăcere teribilu'î destin!

Intrăbă tu bogate, intrăbă tu destinul,
Tu, care ați ești vesel și mâine vei țipa,
De ce ascunzi în peptu'ți, și binele, și chinul?
Și, chinul a ta viață de ce-o va spulbera?

De ce, când vezi neantul, mai ai încă credință?
Și, teamă de ce'ți este neprosternat se fi
Când vezi în față'ți cerul? Din totă-a ta ființă,
Că, suferi sau ești vesel, e tot ce poți se ști!

Când răul mă usucă, când grindina mă'nghiață,
La masa unui popul când n'am, vai! ce mănca,
Mormântul mi-ar fi numai scăparea ntr'astă viață,
Îl strig! și el, ca lumea, nu vrea a m'asculta!

Troienii mă'nconjură și crivățul mă bate,
Ș'un câine ce adesea de oameni mă păzi,

Pe labele'î în sânge de geruri înghietate,
Depune-a lui suflare și'ncetă d'a trăi!

Voi, reдеți în palate! nici grijă, nici suspine;
De farmecul plăcerei voioși vă îmbătați,
Și beți, întorceți capul, vă îngroziți de mine,
Și beți, cu ironie durerea contemplați!

E timp de suferință: cel mic, ca și cel mare,
În fața sorței sale se'nclină umilit;
Vulturul ce'n aventu'î semeț zboră spre sóre,
De câte ori nu cade în rēpă sprăvălit?

Săracul saū bogatul trăesc și mor odată,
Nimic nu'î despărțește de cât faptele lor;
Ș'adesea óre cerul a pus ca o resplată,
În bogăție viciū, virtute'n cerșetor!

* * *

Când îți spui că pentru tine ași da tot ce e în lume,
Și mai gingașiu, și mai sacru, și mai scump, și
mai slăvit,
Că, mă'nchin l'a ta ființa și la adoraț'ți nume,
Cu credința unui pustnic și c'un dor nemărginit;

Pentru ce atunci, dară, mă întrebî cu ironie,
Dacă p'alta înainte'ți vre o dată n'am iubit?
Ce! tu nu știi c'al meu suflet ți l'am dat de mult
eu ție,
Și că omul nu trăește d'al lui suflet despărțit?

VERSURI CANTATE DE O DOAMNA PE ARIA HOREI
LUI VLANGARI

Când te duci îți plâng în cale,
Iar când vii rătăcind te-aștept,
Și la lacrimile tale,
Al meu suflet e deștept!

Căci în viața de durere,
Tot e putred, toate mor,
Și de este mângăere,
E'n tr'o șioptă de amor!

Glasul teü pătruns-a'n mine,
Ca un cântec îngeresc,

Și'mi aduse pentru tine,
Gëndul ca se te iubesc ;

Se'ți daă inima mea ție,
Dorul teă se ți'l alin,
Și, se nu'mi maī fie mie,
Alexandru, om strein !

LA O DOMNA MAGHIARA

(ARTISTA IN PIANO)

Daca unei córde mută, rece, fără de simțire,
Al tēu geniū i-a dat viață, voce și un foc divin,
Pentru ce buza'ți atuncea nu'mi-ar da ea o zimbire,
Mie, ce lira'mi ți-închin?

Căci poet eū sunt în lume ș'al meu suflet plin
de jale,
E răpit de al tēu cântec ca d'un vis fermecător;
Mâine știu că iar voi plânge, dar cel puțin, p'a
mea cale
Va fi o di fără nor,

Ș'acea ți erī mī-ai creat-o: într'o sacră agitare,
 Măna'ți atingend pianul note-ardente el scotea;
 Al lor echo era'n mine, dar în inima ta óre,
 Spune'mī, ce se petrecea?

Amorul era într'ensa, sau alt simț era în tine!
 Căci, durerea n'avu timpul se devie musa ta,—
 Atunci, tu, mī-ai fi fost soră! Nu voiū ęnsă se
 suspine
 Lira mea! Voiū a cęnta!

Și d'aceea astă-đi, lira'mī, nobilă fică maghiară,
 P'ăst pământ ce se męndrește că pe sęnu'ı te-a
 purtat,
 Te salută cu plăcere, și te'ndeamnă'ntr'a mea țară,
 Ca p'un țerm apropiat,

Tu, se cęnți, căci de aicea a ta patrie'n durere
 Te aude, ș'al tęu geniū ındulcește al ei dor,
 D'óre ce la suferința'ı ıi aduci drept męngere
 Un talent neperitor.

VERSURI FACUTE PENTRU HORA D-LUI WIEST

Cerul care ți-a dat ție,
Ochii albaștri rupți din el,
Varsă rouă pe câmpie,
Și lumină fel de fel;

Pe când, dragă, de la tine,
Din cerescul ochi al teă,
Foc se varsă peste mine,
Și dor scump în peptul meu!

Aoleu și, vai! de mine,
Mor de dor și tot iubesc,

Și de doru'mî pentru tine,
Se mă vindec nu voesc.

Dară câmpu-adesea ore,
Subt arșiță va păli,
Și a zorilor plănsóre
In zadar îl va stropi;

Pe când dragă-a ta privire,
Ce'n văpae m'a'nvelit,
Imî dă viață, și iubire,
Și mă face fericit!

Aoleu și, va! de mine,
Mor de dor și tot iubesc;
Și, de doru'mî pentru tine,
Se mă vindec nu voesc!

LA EA

(DUPE O NOAPTE DE INDOIALA)

I

văd pe cerul vieții o stea care'mi lucește,
inima'mi răpită se'nalță către ea!
ca se'nalță omul la ceea ce iubește,
ce, iubești tu óre? Iubești inima mea?

nd, marea ca și roua, neantul le înghite,
! inimă, ce cauți se mai iubești aci?
ă crești parfumul óre al unei flori slăvite,
, numai el în lume nu va putea peri?

II

De ce 'n nori de 'ndoială 'mî aparî chip al iubirei?
Inchis nu e durerei altarul fericirei?
Saû omul vrea aicea un bun necunoscut,
Dorind puşinu'î bine se fie fără ceaţă?
Căci, vai! când al meu suflet mă leagă strêns de
viaţa,
Şi, viaţa'mî nu încape acest suflet avut

D'o ăi cu amor plină, ce'î veac de fericire,
Ce e pentru această sermană omenire,
Comóra cea mai scumpă aflată pe pământ;
Când totul în prejuru'mî e vis, saû e plăcere,
Al îndoielei spectru atunci vine a'mî cere
Se schimb astă femeia, s'arunc pe ađi în vânt,

Se'ncep se iubesc p'alta! Infamă ispitire,
Stafie, care sperii a vieşei fericire,
Şi, verşî peste ilusiî, saû mórte, saû noroi,
Din cer îmi eşti trimisă, orî eşti născută'n mine,
Tu, care-îmi ieî speranţa, tu, care'mî dai suspine?
Din cer ne eşti trimisă! căci eşti născută'n noi

Cumplită îndoială! oribilă putere!
 Ce, stai și pendești omul, și fără mângere
 Ca zgriptorul selbatic asupra'i năvălești,
 Și'n suflet'i-'nfigi ghiara și'i zmulgi orî ce simțire,
 Ș'apoî tot tu în ghiare'ți anî lungi de tenguire
 Ii duci, din cer, de unde etern pe om lovești!

Eu ănsă răcl de tine! Cel care se'ndoește
 D'amanta'i adorată, rēdēnd se'mpotrivește
 Izbirilor ce sōrta voește a'i mai da;
 Căci este împietrire, saū este desperare,
 În inima ce sfidă cereasca rāsbunare,
 Cānd, trāsnetul e'n cerurî și-o pōte spulbera!

Dar sōrta, saū hazardul, — orî cine-o fi se fie,
 Nu cred c'aū făcut viața o grōznică pustie,
 În care îndoiala se plimbe-a ei mărire,
 Căci, omul ce-abia trage a dīlelor povară,
 Nu ar putea această otravă-atāt d'amară,
 Se'i dea în trista'i cale un ceas de fericire!

III

Iubind inimă dragă, iubind'o c'altă dată,
 Constantă ca și mine se fîi neconținut;

Și, lacrimelor tale se nu le ceri resplată,
Căci a iubi în lume e-un dar neprețuit!

Nu voiți se'npart cu nimeni simțirea'mi durerósă:
Subt lava fumegëndă pălește orî ce flóre;
Și, flacăra ce m'arde nu'î flacăra voiósă
A nunței, e făclia aceluî care móre!

Nestrămutat ca orbul în nóptea ce'l apasă,
D'o órbă pasiune fiind înlănțuit,
Ea, este fericirea'mi în viața'mi viforósă!
Ea, este al meü vifor în traiu'mi liniștit!

Când ęsă al tēü suflet, o scumpă suvenire
Din timpurî scumpe nouă, se'l maî revađa-ar vrea,
Primește-acea schēntee din focu'mi de iubire,
Iubește-o, căci ea, dragă, e chiar inima mea!

Iubește-o, cum în Inme iubit-te-am pe tine,
Prin đile amărēte, prin nopti dumneđeești,

Căci, tu, fuși a mea viață, și viața e în mine,
Și'n mine e un suflet, și'n sufletu'mi trăești!

Iubește-o cum în lume de mine-ai fost iubită,
Jertfindu'ți și prezentul, și viitorul meu,
Și, ai rămas eternă în inimă'mi slăvită,
Precum etern în ceruri slăvit e Dumnezeu!

Ș'etern a mea credința, ș'etern a mea gândire,
Zburat'au către tine pe aripe de dor,
Căci eu găsem în lume cerésca fericire,
In scumpa ta ființă și'n sfântul teü amor!

LA O ROSA

Când blonda Vènus în diminéță,
Singulară'n ceruri, — gelósă póte, —
Sorbind parfumu'ți cu voluptate,
Sórbe din tine chiar a ta viață,

Tu, tot voiósă rămăi, o! flóre!
Și, când copila ce-amor visează,
De a sa mumă se furișează,
Și cu o mână tremurátóre,

Cu fruntea pură, cu buza plină
D'o sărutare plină d'amor,

Șioptind un nume c'un tainic dor,
Te zmulge rosă dupe tulpină;

Tu, nici atunci nu simți durere!
Venus te chiamă la Dumnețeu;
Mâna copilei și dorul seă,
Te-ascund în senu'i ca o plăcere!

Tu, n'ai dorințe, n'ai agonie!
Mórtea ta este un suvenir;
Viața ta fuse dulce delir;
---A noastră este o comedie!

DESCURAGIAREA

Din l g nului iubirei răpit fără cru are,
In norul vijeliei perdui tot ce-am avut :
Av m aici amorul, av n. pe cer un s re,
 'acama le-am perdut !

Abandonat în nóptea durere  eternele,
Ce drum, dar, înnainte-'m  e  pot se am deschis?
In lume'  întunerec, d'asupra'mă nu sunt stele:
Abis p'un alt abis !

Se pl ng? destule lacrimi, destule-amară suspine,
Destul  insomnia, destul am suferit !

Și, ce mister se lege uscatele'mi lumine,
 Cu sufletu'mi zdrobit?

Ce ești datore-aicea, vedere prețioasă,
 Se vindecă cu-al tei balsam un om nevindecat?
 Te du, divină rață, splendidă și frumoasă,
 Destul m'ai consolat!

Ca valul din torente ce grija providenței
 Uitat-a se'i dea țermuri, — împins de vijeli,
 Oprit de stenci, de vreme, — sunt sclavul neș-
 tiinței,
 Ș'al patimilor vii!

Durerea sați peirea în inimă'mi pătrunde!
 C at binele, și ochi'mi sunt orbă d'ai grijei nori
 Intreb, ce este viața? Și lumea îmi răspunde:
 „Iubesci, suferi și mori!“

A vârstei mele june iluzii aurite,
 În flacăra simțirei cenușă se prefac;
 Bogat îmi este somnul de visuri fericite,
 Și'n zori mă scol sărac!

Și, iar cu stăruință, pășind printre ruine,
 La culmea verității din nou vrând se străbat,
 Pe ori și care stencă și'n ori ce mărăcine,
 Din suflet am lăsat!

Și, am văzut, în cale'mi, gemând iubita'mi țără!
 Junia, desgustată de lupte și nevoi!
 Speranța, devenită decepție amară!
 Virtutea, în noroi!

Și, am văzut ce este aicea bucuria:
 Cu mine, înțeleptul plângea de sorța sa!
 Cu mine, filosoful își blestema țaria:
 Cu mine, tot țipa!

Și-am Țis, vȃdȃnd credinȃa de cultu'ȃi desgus-
tatȃ,
C'altarul ce-adorase ea ȃnsȃ-șȃ ȃl zdrobește :
O! viaȃa e-un supliciũ ce lumea desperatȃ,
Uimitȃ, ȃl privește !

LA ROMANI

Trei secolî de durere, de lacrimî, de sfiâlă,
Vin astăzi să'ngenuchie pe piétra'ti mormentală,
Cinstind sacrul tîu nume, eroû infortunat; 1)
Şi, daca nu ai încă un templu de ţerână,
Al slavei tale templu e inima Română,
Şi, ce mişel, ce crimă, aici te-a profanat?

O! umbră uriaşă, trecut al ţerei mele!
Inspiră pe poetul ce'n cântecele sele
A Patriei mărire voieşte-a aminti;
Şi, iartă degradarei, şi, iartă-mă pe mine,
Căci, fiul astor locuri perdut e în ruşine,
Când lira chiar în faţă'ti cutéză a minţi!

1) Mihai Vitezul

Nu! fruntea ce'n țerână e astăzi prosternată,
 N'adoră al tătii nume: mocirla înghițată
 De frigul desfrământării nu poate adora;
 Și-o mână de mocirlă e-acum Românul care,
 Spre a'și păstra întreagă a lui neatârnat,
 Ca leul, prin războie, cu dășmaniî lupta,

Făcând pe toți s'aducă respect falnicu'î nume!
 Și-atuncea când popóarele se îngrozeau în lume
 De Osmanlei, Românul, zăgaz le ridica
 Cu inima'î vitează; căci el avea drept rege
 Curagiul, — și sabia'î o cunoștea ca lege,
 Și pavăză-avea peptu'î la cel ce cuteza/

Injust ca se'l atace; iar când a sa tãrie
 Prin ranele'î deschise de fer și de mēnie,
 Curgea cu al seii sēnge pe locul ce-a luptat,
 Uitēnduse'nprejuru'î cu inima zdrobită,
 Cu spada ca și dēnsa, cu fața liniștită,
 Cu stēgul rupt în zdrențe, cu cugetu-înpăcat,

Și'n pulberea fatală da ultima'î suflare,
 Țintind încă odată la cer a sa cătarc,

Murind, în contra sôrtei, chiema pe Dumnezeu!
 Așia se rógă bravul; — de bronz e-a lui voință,
 E nobil al lui suflet, e sfântă-a lui credință,
 Și miî de generații onor numele sêu!

Dar, voi, fii ai rușinei, omide tăvălite
 Prin tina infamiei; reptile'n veci pleoștite,
 Când stați pe brênți plecate, nimic, voi, nu slăviți!
 Dar fruntea vóstră póte în sus se stea ea óre?
 Dar ochii nu vă tremur la rațele de sóre?
 Lumina vă'i urătă, cum vreți se o iubiți?

Când zimbetul copilei, când roua dupe flóre
 Din cer le e trimisă; când șoimu'n desperare,
 Rănit, zboră la ceruri pe aripe de vânt;
 Când inima ce spěra, când ochiul care vede,
 Subt cer vrea se trăiască și numai în cer crede,
 Sobolul, a lui frunte o'ngropă subt pământ!

Și, tu, poți face alt-fel, tu, chertiță pitită
 Subt moșoroii de intrigî, decât ședënd zmerită,

S'adori forța'nbătută de lacrimile tale,
 S'adori jugu'i ce pruncul jucându-se l'ar frânge,
 Și'năbușind în tine chiar dreptul de-a te plânge,
 Se'neci a ta peire în vin și'n saturnale?!

În inima ta nu e, nici ură, nici iubire!
 O culpeșă, viclână și lașiă amorfie,
 Voința ta și viața din peptul tău le-ai stins;
 Și, stând ca idiotul lipsit de cugetare,
 Nimic nu te-animează, nimic a ta cătare,
 N'o scote din neantul în care ești coprins!

Revoltă-te sub mână perfidă și vândută
 Dorinței d'a te perde; furnica abătută
 Subt pasul ce-o ucide, murind, se svêrcolește:
 E încă o schenteiă, un dor de libertate,
 Un gând de resbunare pe buzele'nclăștate,
 Ce caută se mușce piciorul ce-o strivește!

Dar, vițiul, aicea instinct de conservare
 În voi chiar nu vă lasă, — ca, ast-fel, cu'nfocare

Se vă protegeți viața spre-a o putea jertfi,
 Durerei, acest idol al căruî templu are,
 Drept marginî viața nóstră, drept vërf credința,
care
 Dă omulî tãriã se póta suferi!

Durerea'î mēntuirea! ea'npinge c'obstinare
 Pe om la libertate; despoți și apăsare,
 In veci mormēnt găsi-vor într'ăst profund ocean,
 Căci, sufletul în care durerea viscolește,
 Când, revoltat de lanțurî teribil izbucnește,
 Nimic nu'î mai resistă: el e un uragan.

Dar, voi! Români de astăzi, la umbra trēndaviei
 Hrănind al vostru suflet cu laptele sclaviei,
 Purtēnd ca o corónã un jug infam și lașiți;
 Cerșind, ziua și nóptea, a tronului favóre,
 Trăiți ca niște șióreci la ușa trãdãtore,
 Rođēnd tot ce v'arancã un fleac de tirãnașiũ

LA FLORICA

Daca vieții desperate, ce, în nopți de insomnie,
Omul, privind'o d'aprópe se'ngrozește chiar de ea,
Chiar de viața'i, ce-al lui suflet ca un tigru o
sfêșie;

Daca eú vieței acelea se'i daú speranța-ași putea!

Daca buzei veștejite de otrava ce pisteste,
Dintr'o inimă'n cangrenă, dintr'o inimă în care,
Ca o ^{viperă} năpoca de flacări durerea se zvêrcolește;
Daca eú buzei acelea 'i-ași da carmena'i culóre!

Daca viselor juniei, tinere și răsfătate
Ca fluturii primăverei, ce'ntr'o inimă 'nghiațată

Ca'n tr'un rece cimitiriu, zac acum înnormëntate;
Daca eü acelor vise le-ași da vërsta d'altä datä!

Daca pompele mării, învelitä'n lingușire,
Ca bachanta desfrënatä, ce, scandalul vieței sele
Subt lințoliul splendórei îl ascunde cu grăbire;
Daca eü p'acele pompe le-ași fugi rëđënd de
ele!

Daca sängelüi din mine, stropind arma ucigașä
A bandituluï, ce'n umbră a voit se më omóre;
Cänd eü pot se'ï spulber capul, în mënä mea
trufașä,
Sängelüi din mine chiară nu 'ï-ași cere räsburare!

Daca auruluï, palid ca o frunte vinovatä,
Ca și-avarul cel conservä ca o dulce męngëere,
Ca și mâna vrăjitórei, ca și frunđa cea uscatä;
Daca auruluï ęnsu-și nu'ï-ași da nici o putere!

Daca inimei trădate ce cu liniște privește,
Cum iluziile sale s'aũ prefăcut în căință,
Și, nimic nu o mai mișcă, și nimic nu mai dorește ;
Daca inimei acelea a'și putea se'ı daũ credință !

Daca omul își preschimbă viața ce sörta'ı-a dat-o,
Când femeia înverzește al lui suflet putrezit,
Eũ, prin tine ađı, Florico, o lume-am reînviat-o,
Pentru că astă-đı, Florico, eũ iubesc și sunt iubit

C A N D...

Când a vieții voce e-un țipăt de jale,
Când rădem noi singuri d'ale noastre vise,
Când cel ce creștut-a, credințele sale
Pe fruntea'i zbărcită le vede înscrise!

Când binele vine, se duce, și pierе,
Lăsând în natură, mai crudă, mai vie,
Flămânda dorință! Când nici de durere
Nu'și satură omul a sa lăcomie!

Când mâine e ziua frumoasă și lină,
Și astă-zi furtuna te spulberă'n vânt;

Când astă-zi de visuri ți-e inima plină,
Și măine-al tău suflet e-un gróznic mormânt!

Când sufletul nobil, puternic și mare,
Setos d'aspirații, p'un țármur măi bun
Pe aripă de geniú se'ncearcă se zboro,
Zdrobit e'n avěntu'i, sau móre nebun!

Când mána amicá adesea e rece;
Când viața întreagă ne-o-înghite căirea;
Tu, care prin viața aceasta vei trece,
Iubirea s'o cauți, căci ea'í fericirea!

LA POETI

I

Cântă, Poetule, cântă plăcerile,
 Și, nu gēndi,
D'a vremei seceră se'ți aperi ȃdilele;
Viața ta este ca viața florilor:
 Nu poți trăi

Pe stēnca umedă de fierea patimei!
 Nu căuta
În lume aurul se'ți stingă poftele:
Calea dorințelor duce la vișuri
 D'o vei urma.

Dorința !..... scorboră face din sufletul
 Cel mai curat ;
 Tu'n mustul vinului care 'ți dă visele,
 De o ilusie înbată'ți inima
 Neëncetat.

Femeia pururea în templu'ți, bardule,
 E Dumneșeu !
 Mărirea satură, amoru'i fulgerul,
 Schënteia cerului, ce-aprinde sengele
 In peptul tei.

Lasă-le altora regi'i se'i laude :
 Nimeni pe bani
 Slavă nu cumperă, ci lingușirile
 Falsë ca vorbele, falsë ca cântecul
 Demn de tirani.

Căci ochiul șërpelui pe om îl sperie,
 Dar nu'l inspiră ;
 Pe când îl fermecă privirea leului,

Și'n fața Marelui, geniul flacăra'î
Arde pe liră.

Lasă-le altora scara palatelor
Se o păzească:
Sclaviî se mișuie în vatra intrigei,
In pompa curților, în jurul tronului
Și se trăiască!

Lasă-le altora dreptul injuriei, —
E dreptul lor;
Singur e viermele domnul mormântului,
Șoimul nu'î dispută ósele putrede,
El, zboră'n nor:

Voința cerului e ca o patrie
Se nu'î încapă!
Ș'apoî cum, frunțile, ce lanțul suferă,
Sufletul bardului vor fi capabile
Ca se'l priceapă?

II

Inima coruptă óre,
 Póte ea se înțeleagă ce'î sublim și ce e mare?
 Nicî odată.

Camoëns! când peste valurî zventurat fără'ndu-
 rare,

Aveai haosul subt tine,
 Și d'asupra'tî, ca un monstru, cerul ținea spên-
 zurată

O furtună uriașă, ce, spre-a cerului rușine,
 Căuta a te'nghiți;

Luând geniul în mână ca un sceptru ne'nfruntat,
 Geniul, domnul naturei, pe Neptun îl umili,
 Ș'Apolon ca răsplătire p'a ta liră a strigat:
 „Camoëns, nu vei muri!“

Când gemend în închisóre,
 Un monarc, un om, un verme, ce o clipă îl sfăramă,
 Îți zmulgea din brațe-amanta, ș'între ochiul teü
 și sóre

Punea un zid de aramă,
 Fără echo, fără viață;
 Tu, mēhnit, captiv ilustru, c'o privire îndrăzneată

Spărgënd temnița, și cântu'ți preumblându'l peste
lume,

Intrebaî daca trăi-va infortunatu'ți amor?

A murit tiranul care,

Indrăznise aî teî laurî, ca, prin lanțurî se'î têtască;

Dară, tu, ești scump Ferareî, sacre'î sunt a tale
fiare,

Și coróna cea mai pură ce-a putut se'mpodobéscă

Geniul nenorocit!

Și, pe lanțurile tale,

Don Alfonso și-ar da, astă-đî, tóte titlurile sale.

Don Alfonso a murit, —

Tu, trăești; — amoru'ți, Tasso, a rămas nemuritor,

Și-ăst amor, e al têu nume!

La banchetul vieței tale aî fi vrut s'asîști o đî:

O fatală presimțire

Spune lebedeî se cante; tu, poete, nu vei fi,

Când al fameî tale sóre va începe se lucéscă;

Căci, geniul îți ia viața de și'î dă în locu'î slavă!

Da! țărâna se topește subt a geniului lavă,—

Ș'al têu suflet arđător,

Sta ascuns într'a ta humă ca un fulger într'un nor.

Ėnsă, tu, secolî trăi-vei ca și scumpa ta cântare,

Și, pe numele têu Franța chiar a eî neatîrnare

Ar jerfi-o cu iubire!

Dar, ce! și tu'n tr'astă lume, Patrie, se fii ingrată?

Ce! Franța desnaturată,

Perdutuți-ați conștiința? Ce! în stencă te-a schimbat,

Dumnezeu, al cărui templu fiii tăi l'aă apărat,

Contra maurului care îndrăsnise se'l huléscă?

Rasa lui Clovis peri-va ca o rasă blestemată?

Va muri Gilbert de fóme?

Cel ce vede în nainte'î p'a sa mumă-asasinată,

Și nu cearcă se sfărame,

Aruncând în sus privirea'î,—providența vinovată,

Ce știa pe ucigașul și n'a vrut ca se'l trăsnească,—

Nu e demn ca se trăiască,

Nu e fiu adevărat!

Dar și muma ce privește,

P'al seî fiu murind de fóme ca pe un netrebnic

căine,

Și, la el se se gândească,

Ea, nici timp, nici grijă-avu,

Atuncea când pelicanul ai seî puî ca se'î hrănească,

Singur carnea'î dupe óse el rupend-o le-o jert-

fește!

Cum? paserea se îngrijească

D'ai seî puî, și muma nu?

Ea, cărei, lipsindu'î apa, spre a putea face-o

păine,

Coca-aceea cu-al seî senge s'o frămënte trebuia,

Când știa că acea pâine p'al seti fiu are-a hrăni!

Și când în inima sa

Acest simț sublim lipsește, cine póte-aicí numi,
Mumă, o ast-fel de mumă? Mumă? Nu! ea e o
fiară!

Și ănsă-și și de cât fiara ea'î mai fără suflet chiară:
Tigróica 'și hrănește puii; — tu, copil infortunat,
A'î cerut puțină pâine în cumplita'ți agonie

Drept mărirea ce-o lăsa,

Ș'a ta mumă cufundată în plăceri și bogăție,
A găsit că tu cereai

Prea scump preț pentru-a ta liră!

Regii Franței au perit, Franța póte fi'njunghiată,
La Versailles, la Iuvru, buha ca plăcerea altă
dată,

Póte'și face cuibul său;

Și, Germanul plin de ura ce orbește și inspîră,
A victoriei favóre,
Sfêșiind vulturul care,

L'a făcut se'ndure-atăta a streinului rușine,
Póte arde chiar Parisul, póte tot schimba'n ruine;
Mâna lui, mormântul teu

Nicî odată profana-va: în selbatica'î mēnie,
Alexandru, beat de vițiū și d'a gloriei orgie,
Ingropēnd mărirea Thebei subt al resbunărei car,
Respectă un singur templu: e căminul lui Pîndar.

III

Cântă, poetule, cântă amorului!
 Póte aci
Cântecul inime'ți se placă zeului,
Ș'atuncea laurii fruntea ta, bardule,
 O vor umbri!

Laurii ănsă sunt partea morților:
 Omul în viață
Nu află glorie; stórce, dar, strugurul,...
Și'n spuma vinului, sórta se'nvâalue
 Palida'i față.

Cum, pruncul, buzele p'un sîn ca lebăda,
 Le suspendează
Și sórbe laptele, tu-înbată'ți sufletul,
In unda purpură ce yalea grijilor
 O inundează;

Trăind ca fluturul la umbra florilor
 Adăpostit,

Ca densus leagănă vârsta plăcerilor,
Căci lumea viselor cu fumul vinului
A și perit;

Minute vesele rapește timpul,
Nesimțitor; —
Și-a vieții lacrimă, lacrima ochilor
Se nu o turbure, căci densa mângăe
Al vieții dor!

Și făcând binele, fugi, tu, de luptele
Invierșionate,
Cântând, poetule, în templul muselor:
Gloria patriei, suflete nobile,
Frunți nepătate.

FINE.

TABLA DE MATERIE

	Pag.
Țic	5
Meditațiune	9
Florica	13
Durcea	15
Cugetând la mine	23
* * *	27
La Români	29
Cochetăria	31
Orfanul	33
Amicului meu Alexandru Glogoveanu	37
O dorință	41
Te-am sărutat	43
Melancolia	45
La un principe sperjur	49
Pe un album	53
Se cânt	85
Romanciă	59
La un poet esilat	61
Adresate unei domnișore care îmi ceruse versuri	63
Unui amic în ajunul anului nou 1865	65
Femeia	69
În prejurul meu văd lumea	75
Balul	77
Și tu liră te-ai zărobit?	89
Romanciă	91
Cerșetorul	93
* * *	101
Versuri cântate de o doamnă pe aria horei lui Vlangari	103
La o doamnă maghiară	105
Versuri făcute pentru hora d-lui Wiest	107
La ea	109
La o roșă	115
Descuragiarea	117

II

La Romăni	Pag. 121
La Florica	127
Când	131
La Poeți	133

ERATUM

- Orgie în loc de Origie. pag. 11 strofa II.
Purpura în loc de purpură pag. 17 strofa I.
Se cânt, cu un punct de exclamație, pag. 55 strofa II.
Spectacol în loc de spertacol pag. 80, strofa II.
Supt-o aicea; între o și aicea trăsură de unire; pag. 75
Dupe „Voesc“ se se pue punct; pag. 108, strofa

